



DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía aplicada ao traballo social

Materia	Socioloxía aplicada ao traballo social			
Código	O05G220V01603			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Carácter	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Saco Álvarez, Alberto			
Profesorado	Saco Álvarez, Alberto			
Correo-e	adasa@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/adasa			
Descrición xeral	*Sociología teórica e *aplicada Teorías do desenvolvemento e benestar *social Diagnóstico e planificación do cambio social			

Competencias

Código	
CB1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade para traballar e valorar de xeito conxunto con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades as súas necesidades, limitacións, dificultades, malestares e circunstancias
CG2	Analizar situacións sociais obxecto de intervención, planificar, desenvolver, executar, revisar e avaliar a práctica do traballo social con persoas, familias, grupos, organizacións, e comunidades e con outros profesionais
CG3	Traballar coas persoas para que sexan autosuficientes e con capacidade para manifestar as súas necesidades, desexos, puntos de vista e circunstancias
CE2	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a esixencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
CE3	Valorar as necesidades e opcións posibles para orientar unha estratexia de intervención
CE4	Responder a situacións de crise valorando a urxencia das situacións, planificando e desenvolvendo accións para facer fronte ás mesmas e revisando os seus resultados
CE5	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida por medio da utilización dos métodos e modelos de Traballo Social, facendo un seguimento con regularidade dos cambios que se producen co fin de preparar a finalización da intervención

- CE6 Preparar, producir, implementar e avaliar os plans de intervención co sistema cliente e os colegas profesionais negociando o fornecemento de servizos que deben ser empregados e revisando a eficacia dos plans de intervención coas persoas implicadas co fin de adaptalos ás necesidades e circunstancias cambiantes. Considerar os deberes éticos da profesión relativos ao sistema cliente a respecto da confianza, a proximidade, a afectividade, as relacións igualitarias, o respecto á diversidade cultural, etc
- CE7 Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, cuidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (esixencia de maiores redes)
- CE8 Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersoal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
- CE10 Analizar e sistematizar a información que proporciona o traballo cotián como soporte para revisar e mellorar as estratexias profesionais que deben dar resposta ás situacións sociais emerxentes
- CE11 Utilizar a mediación como estratexia de intervención destinada á resolución alternativa de conflitos
- CE12 Diseñar, implementar e avaliar proxectos de intervención social
- CE13 Defender as persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades e actuar no seu nome se a situación o requirir
- CE14 Preparar e participar nas reunións de toma de decisións co fin de defender mellor os intereses das persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades
- CE18 Contribuír á administración de recursos e servizos colaborando cos procedementos implicados na súa obtención, supervisando a súa eficacia e asegurando a súa calidade
- CE20 Traballar de xeito eficaz dentro de sistemas, redes e equipos interdisciplinares e «multiorganizacionais» co propósito de colaborar no establecemento de fins, obxectivos e tempo de duración dos mesmos contribuíndo igualmente a abordar de xeito construtivo os posibles puntos de vista existentes
- CE21 Participar na administración e dirección de entidades de benestar social
- CE22 Investigar, analizar, avaliar e utilizar o coñecemento actual das mellores prácticas do Traballo Social para revisar e actualizar os propios coñecementos sobre os marcos de traballo
- CE24 Xestionar conflitos, dilemas e problemas éticos complexos identificando os mesmos, deseñando estratexias de superación e reflexionando sobre os seus resultados
- CE25 Contribuír á promoción das mellores prácticas do Traballo Social participando no desenvolvemento e análise das políticas que se implementan
- CT1 Capacidade de análise e síntese
- CT2 Capacidade de organización e planificación
- CT3 Capacidade reflexiva
- CT4 Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
- CT6 Coñecemento da cultura propia da comunidade
- CT7 Aprendizaxe e dominio de novas tecnoloxías
- CT8 Capacidade de xestión da información
- CT9 Resolución de problemas
- CT10 Toma de decisións
- CT11 Traballo en e con equipos diversos
- CT12 Traballo en equipo de carácter interdisciplinar
- CT13 Traballo nun contexto internacional
- CT14 Habilidades nas relacións interpersoais
- CT15 Recoñecemento e respecto á diversidade e á multiculturalidade
- CT16 Razoamento crítico
- CT17 Compromiso ético
- CT18 Aprendizaxe autónoma
- CT19 Adaptación a novas situacións
- CT20 Creatividade
- CT22 Iniciativa e espírito emprendedor
- CT23 Motivación pola calidade
- CT24 Sensibilidade cara a temas medio ambientais, igualdade entre home e mulleres, cultura da paz, etc.

Resultados de aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe

Competencias

Adquirir coñecementos da disciplina sociolóxica como ciencia auxiliar do traballo social.	CB1 CB2 CB4 CB5	CE10 CE22 CE25	CT1 CT2 CT3 CT4 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT22 CT23 CT24	
Adquirir coñecementos das teorías sociais que deron lugar ás diferentes correntes de pensamento social.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CE3	CT1 CT2 CT3 CT4 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT22 CT23 CT24	
Adquirir coñecemento dos contextos institucionais e procesos sociais nos que realiza as súas funcións o traballo social.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3	CE3 CE5 CE6 CE7 CE18 CE20 CE21 CE22 CE24 CE25	CT1 CT2 CT3 CT4 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT22 CT23 CT24

Adquirir coñecemento das principais problemáticas sociais.

CB1	CE3	CT1
CB2	CE5	CT2
CB3	CE8	CT3
CB4	CE22	CT4
CB5	CE24	CT6
	CE25	CT7
		CT8
		CT9
		CT10
		CT11
		CT12
		CT13
		CT14
		CT15
		CT16
		CT17
		CT18
		CT19
		CT20
		CT22
		CT23
		CT24

Aprender a deseñar e a levar a cabo unha investigación sobre unha problemática social concreta.

CB1	CG1	CE3	CT1
CB2	CG2	CE10	CT2
CB3	CG3	CE12	CT3
CB4		CE21	CT4
CB5		CE25	CT6
			CT7
			CT8
			CT9
			CT10
			CT11
			CT12
			CT14
			CT15
			CT16
			CT17
			CT18
			CT19
			CT20
			CT22
			CT23
			CT24

Aprender a conseguir información bibliográfica e a elaborar notas de cada parte da materia.

CB1	CG1	CE2	CT1
CB2	CG2	CE3	CT2
CB3	CG3	CE4	CT3
CB4		CE5	CT4
CB5		CE6	CT6
		CE7	CT7
		CE8	CT8
		CE10	CT9
		CE11	CT10
		CE12	CT11
		CE13	CT12
		CE14	CT14
		CE18	CT15
		CE20	CT16
		CE21	CT17
		CE22	CT18
		CE24	CT19
		CE25	CT20
			CT22
			CT23
			CT24

Contidos

Tema

1.- *Sociología e Traballo Social: *Sociología teórica, aplicada e cambio social	1.1.- *Sociología teórica e aplicada 1.2.- Concepto *e teorías del cambio social 1.3.- Factores, axentes e tipos de cambio
2. *Sociología aplicada ao desenvolvemento	2.1.- Concepto de desenvolvemento 2.2.- Teorías do desenvolvemento e desenvolvemento local
3. **Socioloxía aplicada ao benestar **sociall	3.1.- Teoría, crise e reforma do Estado de benestar social. 3.2.- Innovacións e axentes implicados na reforma
4. Metodoloxías de análises do contexto social: *Diagnosis, investigación aplicada e indicadores sociais	4.1.- Concepto de *diagnosis e tipos de investigación 4.2.- Contexto, redes e recursos
5. O cambio social e a súa planificación	5.1. O cambio social planificado 5.2. Metodoloxías participativas de planificación -Matriz **DAFO-Planificación orientada a proxectos (**ZOPP)
6 *Sociología e Traballo Social: O Traballo social como desenvolvemento social e comunitario	6.1. O desenvolvemento social centrado en casos 6.2. O desenvolvemento social centrado na comunidade

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Obradoiro	15	15	30
Seminario	8	24	32
Lección maxistral	22	22	44
Exame de preguntas obxectivas	1	20	21
Traballo	1	10	11
Cartafol/dossier	0	12	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Obradoiro	Sesións en grupo mediano para o deseño, a realización e a presentación dun manual dun **concello.
Seminario	Exposicións dos temas expostos polo profesor por parte do alumnado en equipos de traballo.
Lección maxistral	Exposición dos temas do programa fomentando o debate e a participación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro	Manual dun concello. *Análise **DAFO. Práctica da metodoloxía **ZOPP
Seminario	Exposición de temas por parte do alumnado. Revisión de apuntamentos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Competencias Avaliadas
Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test de 20 preguntas con catro opcións de resposta. Cada resposta acertada puntúa 0,5 puntos. As erróneas restan -0,15.	30	CB1 CB2 CB3 CB5 CT1 CT2 CT3 CT4 CT6 CT8 CT18

Traballo	*Monografía dunha comarca (en grupo de 4 a 5 membros) con cinco apartados: 1.- Territorio e zonas 2.- Poboación, características 3.- Tecido social e demandas 4.- Recursos 5.- Proposta de intervención	30	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3	CE2 CE3 CE5 CE6 CE7 CE8 CE10 CE11 CE12 CE13 CE14 CE18 CE20 CE21 CE22 CE24 CE25	CT1 CT2 CT3 CT4 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT22 CT23 CT24
	cada apartado poderá valer até 2 puntos.					
Cartafol/dossier	Exposición por parte dos alumnos dos temas xa expostos polo profesor. Valorarase a corrección dos contidos (5 puntos), a calidade de exposición (3 puntos) e a orixinalidade dos contidos expostos, (achegas novas) (2 puntos).	40	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5		CE22 CE25	CT1 CT2 CT3 CT4 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT22 CT23 CT24

Outros comentarios sobre a Avaliación

MODALIDADES ASISTENCIAL E NON ASISTENCIAL. A participación regular (75% de asistencia) ás clases presenciais implica a posibilidade dunha avaliación continuada que suporía o 40 % da nota final. Outro 30% da nota corresponde ao exame final. E o 30% restante ao traballo de investigación. Os/Os alumnos/as non asistentes (menos do 75 % de asistencia) terán que presentarse ao exame final tipo test (100% da nota). 2ª CONVOCATORIA No mes de xullo realizarase a recuperación das competencias non superadas en maio e gardaranse os resultados do exame e/ou do traballo de investigación. As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da facultade (http://educacion-ou.webs.uvigo.es/*educacion-ou/web/*index.php);

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Rocher, G., **Introducción a la sociología general**, 10, Herder, 1987

Sztompka, P., **Sociología del cambio social**, 1, Alianza, 2005

Saco, A., **Sociología aplicada al cambio social**, 1, Tórculo, 2006

Requena, M. y González, J.J., **Tres décadas de cambio social en España**, 2, Alianza, 2008

Barbero, J. y Cortés, F., **Trabajo Comunitario, organización y desarrollo social**, 1, Alianza, 2014

Bibliografía Complementaria

Carvajal, A., **Desarrollo local: manual básico para agentes de desarrollo local y otros actores**, 1, Española de Reprografía, 2011

Almond, G. y Verba, S., **La cultura política. En Batlle, A. (ed): Diez textos básicos de ciencia política.**, 1, Ariel, 1992

Morales, A., **Innovación social: un ámbito de interés para los servicios sociales**, Zerbitzuan, 2009

López de Ceballos, P., **Un método para la investigación-acción participativa**, 3, Popular, 1998

Bauman, Z., **Trabajo, consumismo y nuevos pobres**, Gedisa, 1999

Recomendacións

Outros comentarios

Todo traballo no que se detecte un nivel de texto copiado superior ao 50% terá como consecuencia o suspenso desa parte da *materia.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola **COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes **DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen: Todas

* Metodoloxías docentes que se modifican: Ningún

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (**titorías): As sesións de **tutorización poderán realizarse por medios **telemáticos (correo electrónico, videoconferencia, foros de **FAITIC, ...) baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (procederse) dos contidos a impartir: Non hai modificacións

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe: Non hai modificacións

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas: Non hai modificacións

Proba **XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen: Non hai modificacións

Proba **XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican: Non hai modificacións

[Proba anterior] =&*amp;*gt; [Proba nova]

* Novas probas Non hai modificacións

* Información adicional

No caso de activarse a actividade docente non presencial, esta impartirase mediante Campus Remoto e preverase así mesmo o uso da plataforma de **teledocencia **Faitic como reforzo e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.
